

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

της 10ης Ιανουαρίου 2017*

«Εξωσυμβατική ευθύνη — Αοριστία της αγωγής — Παραγραφή — Παραδεκτό — Άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων — Εύλογη διάρκεια της δίκης — Υλική ζημία — Περιουσιακή μείωση — Τόκοι επί του ποσού του μη καταβληθέντος προστίμου — Έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως — Απώλεια ευκαιρίας — Μη υλική ζημία — Αιτιώδης σύνδεσμος»

Στην υπόθεση T-577/14,

Gascogne Sack Deutschland GmbH, με έδρα τη Wieda (Γερμανία),

Gascogne, με έδρα τη Saint-Paul-les-Dax (Γαλλία),

εκπροσωπούμενες από τους F. Puel, E. Durand και L. Marchal, δικηγόρους,

ενάγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Ένωσης, διά του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου αρχικώς από τον A. Placco και, στη συνέχεια, από τους J. Inghelram και S. Chantre,

εναγομένης,

υποστηριζόμενης από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους N. Khan, V. Bottka και P. van Nuffel,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο αγωγή βάσει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που φέρονται να υπέστησαν οι ενάγουσες λόγω της διάρκειας της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασίας, στο πλαίσιο των υποθέσεων επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους Σ. Παπασάββα, πρόεδρο, I. Labucka, E. Bieliūnas (εισηγητή), V. Kreuzschitz και I. S. Forrester, δικαστές,

γραμματέας: G. Predonzani, διοικητική υπάλληλος,

* * Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Ιουνίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 23 Φεβρουαρίου 2006, η Sachsa Verpackung GmbH, νυν Gascogne Sack Deutschland GmbH, αφενός, και η Groupe Gascogne SA, νυν Gascogne, αφετέρου, άσκησαν, εκάστη, προσφυγή κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2005, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου [101 ΣΛΕΕ] (υπόθεση COMP/F/38.354 – Βιομηχανικοί σάκοι) [στο εξής: απόφαση C(2005) 4634]. Με τις προσφυγές τους ζητούσαν, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση αυτή κατά το μέρος που τις αφορούσε ή, επικουρικώς, να μειώσει το ύψος του προστίμου που τους είχε επιβληθεί.
- 2 Με αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τις ως άνω προσφυγές.
- 3 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στις 27 Ιανουαρίου 2012, η Gascogne Sack Deutschland και η Groupe Gascogne άσκησαν αναιρέσεις κατά των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674).
- 4 Με αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 2013, Gascogne Sack Deutschland κατά Επιτροπής (C-40/12 P, EU:C:2013:768), και της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (C-58/12 P, EU:C:2013:770), το Δικαστήριο απέρριψε τις ως άνω αιτήσεις αναιρέσεως.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 5 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Αυγούστου 2014, οι ενάγουσες εταιρίες Gascogne Sack Deutschland και Gascogne άσκησαν την υπό κρίση αγωγή κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 6 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 17 Νοεμβρίου 2014, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρότεινε ένσταση απαραδέκτου, βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991.
- 7 Με διάταξη της 2ας Φεβρουαρίου 2015, Gascogne Sack Deutschland και Gascogne κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-577/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:80), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου που προτάθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 8 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 11 Μαρτίου 2015, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης άσκησε αναίρεση, που πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό C-125/15 P, κατά της διατάξεως της 2ας Φεβρουαρίου 2015, Gascogne Sack Deutschland και Gascogne κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-577/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:80).

- 9 Με διάταξη της 14ης Απριλίου 2015, ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανέστειλε τη διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση που να περατώνει τη δίκη στην υπόθεση C-125/15 P, Δικαστήριο κατά Gascogne Sack Deutschland και Gascogne.
- 10 Με διάταξη της 18ης Δεκεμβρίου 2015, Δικαστήριο κατά Gascogne Sack Deutschland και Gascogne (C-125/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:859), η υπόθεση διαγράφηκε από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου.
- 11 Μετά την επανάληψη της διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Ιανουαρίου 2016, ζήτησε να παρέμβει υπέρ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 12 Στις 17 Φεβρουαρίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.
- 13 Την ίδια ημέρα, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του τρίτου πενταμελούς τμήματος.
- 14 Στις 2 Μαρτίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε ότι δεν παρίστατο ανάγκη για δεύτερη ανταλλαγή υπομνημάτων. Εξάλλου, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας κατά το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δηλώσει αν είχε ζητήσει και λάβει τη συναίνεση των εναγουσών και της Επιτροπής για να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα που ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως και αφορούσαν την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671, στο εξής: υπόθεση T-72/06) και την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674, στο εξής: υπόθεση T-79/06).
- 15 Με διάταξη της 15ης Μαρτίου 2016, Gascogne Sack Deutschland και Gascogne κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-577/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:189), ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτή την αίτηση παρεμβάσεως της Επιτροπής υπέρ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διευκρίνισε ότι τα δικαιώματα που είχε η Επιτροπή στο πλαίσιο αυτό ήταν εκείνα που προβλέπει το άρθρο 116, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991.
- 16 Στις 18 Μαρτίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απάντησε στη μνημονευόμενη στη σκέψη 14 ανωτέρω ερώτηση. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να δεχθεί ότι δεν είχε υποχρέωση να ζητήσει και να λάβει τη συναίνεση των εναγουσών και της Επιτροπής για να προσκομίσει τα σχετικά με τις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 έγγραφα και, επικουρικώς, ότι η συναίνεση αυτή του παρασχέθηκε σιωπηρώς από τις ενάγουσες και την Επιτροπή. Όλως επικουρικώς, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε η απάντησή του να εκληφθεί ως αίτημα περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, και συγκεκριμένα ως αίτημα προς το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει την προσκόμιση, στο πλαίσιο της υπό κρίση αγωγής, των εγγράφων που περιλαμβάνονται στη δικογραφία των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06, ιδίως δε των εγγράφων που ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως.
- 17 Στις 4 Απριλίου 2016, ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε, πρώτον, να αφαιρέσει από τη δικογραφία τα έγγραφα τα οποία ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως και αφορούσαν τις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06. Η απόφαση αυτή λήφθηκε με το σκεπτικό ότι, αφενός, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε είχε ζητήσει ούτε είχε λάβει τη συναίνεση των διαδίκων των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06 για να προσκομίσει τα εν λόγω έγγραφα και, αφετέρου, δεν είχε ζητήσει πρόσβαση στη δικογραφία των εν λόγω υποθέσεων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 38, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας. Δεύτερον, ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού

Δικαστηρίου αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 88, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, να καλέσει τις ενάγουσες να τοποθετηθούν επί του αιτήματος περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας που είχε υποβάλει όλως επικουρικώς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την από 18 Μαρτίου 2016 απάντησή του που μνημονεύεται στη σκέψη 16 ανωτέρω.

- 18 Στις 20 Απριλίου 2016, οι ενάγουσες ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, για τον λόγο ότι το αίτημα αυτό δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 88 του Κανονισμού Διαδικασίας και, αν γινόταν δεκτό, θα είχε ως αποτέλεσμα την καταστρατήγηση των κανόνων περί προσκομίσεως αποδεικτικών στοιχείων και περί προσβάσεως στη δικογραφία που επιβάλλει ο εν λόγω κανονισμός.
- 19 Στις 27 Απριλίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, για την προετοιμασία και την εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως, ήταν αναγκαίο, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της, να τεθεί στη διάθεσή του η δικογραφία των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας κατά το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να περιλάβει στη δικογραφία της υπό κρίση υποθέσεως τις δικογραφίες των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06.
- 20 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι ενάγουσες ζήτησαν, στις 8 και στις 20 Ιουνίου 2016 αντιστοίχως, να τους επιδοθούν οι δικογραφίες των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06.
- 21 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 28ης Ιουνίου 2016.
- 22 Οι ενάγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:
 - να αναγνωρίσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης λόγω της διαδικασίας που διεξήχθη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το οποίο δεν τήρησε τις επιταγές σχετικά με τη μη υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης·
 - να υποχρεώσει την Ένωση να προβεί στην προσήκουσα και πλήρη αποκατάσταση της υλικής και της μη υλικής ζημίας που υπέστησαν οι ενάγουσες λόγω της παράνομης συμπεριφοράς της Ένωσης, καταβάλλοντας τα κατωτέρω ποσά, πλέον αντισταθμιστικών τόκων και τόκων υπερημερίας υπολογιζόμενων βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για τις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες, με αφετηρία την ημερομηνία καταθέσεως του δικογράφου της αγωγής, ήτοι:
 - 1 193 467 ευρώ για την περιουσιακή μείωση που υπέστησαν λόγω της καταβολής, πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, επιπλέον νομίμων τόκων επί του ονομαστικού ποσού του προστίμου που τους επέβαλε η Επιτροπή·
 - 187 571 ευρώ για την περιουσιακή μείωση που υπέστησαν λόγω πρόσθετων ποσών που υποχρεώθηκαν να καταβάλουν, πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, για τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως·
 - 2 000 000 ευρώ για τα διαφυγόντα κέρδη ή για τις απώλειες που υπέστησαν λόγω της «βασανιστικής αβεβαιότητας» στην οποία περιήλθαν·
 - 500 000 ευρώ ως αποζημίωση για τη μη υλική ζημία·
 - επικουρικώς, αν κριθεί ότι το ύψος της προκληθείσας ζημίας πρέπει να αποτιμηθεί εκ νέου, να διατάξει τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 65, στοιχείο δ', στο άρθρο 66, παράγραφος 1, και στο άρθρο 70 του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991·

- να καταδικάσει την Ένωση στα δικαστικά έξοδα.
- 23 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη·
 - επικουρικώς, να απορρίψει ως αβάσιμο το αίτημα για την αποκατάσταση της υλικής και της μη υλικής ζημίας·
 - έτι επικουρικότερον, να απορρίψει ως αβάσιμο το ως άνω αίτημα, κατά το μέρος που αφορά την προβαλλόμενη υλική ζημία, και, όσον αφορά την προβαλλόμενη μη υλική ζημία, να επιδικάσει στις ενάγουσες ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 5 000 ευρώ·
 - να καταδικάσει τις ενάγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

A – Επί του παραδεκτού

- 24 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβάλλει δύο λόγους απαραδέκτου που αφορούν, ο πρώτος, την ασάφεια και την αοριστία της αγωγής και, ο δεύτερος, την παραγραφή της αξιώσεως αποζημιώσεως λόγω της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας.
1. *Επί του κύριου λόγου απαραδέκτου ο οποίος αφορά ασάφεια και αοριστία του δικογράφου της αγωγής*
- 25 Δυνάμει του άρθρου 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 53, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού, και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991, κάθε δικόγραφο προσφυγής ή αγωγής πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των προβαλλομένων λόγων ή ισχυρισμών. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι αρκούντως σαφή και ακριβή, ώστε να μπορεί ο αντίδικος να προετοιμάσει την άμυνά του και το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της προσφυγής ή αγωγής, κατά περίπτωση χωρίς να χρειάζεται άλλα στοιχεία προς τούτο. Για την εδραίωση ασφάλειας δικαίου και για τη διασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης είναι αναγκαίο, για να μπορεί μια προσφυγή ή αγωγή να κριθεί παραδεκτή, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων αυτή στηρίζεται να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικώς, αλλά κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό, από το κείμενο του δικογράφου. Ειδικότερα, για να πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημίας προκληθείσας από όργανο της Ένωσης πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση της πράξεως ή παραλείψεως που ο ενάγων προσάπτει στο όργανο αυτό και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της πράξεως ή παραλείψεως και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και να προσδιορίζει τη φύση και την έκταση της ζημίας αυτής (βλ. απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2015, Accorinti κ.λπ. κατά ΕΚΤ, T-79/13 EU:T:2015:756, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 26 Τα επιχειρήματα που προβάλλει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εκτιμηθούν με γνώμονα τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Επί της ταυτότητας του προσώπου που υπέστη υλική και μη υλική ζημία

- 27 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, διότι, όσον αφορά την ταυτότητα του προσώπου που υπέστη την προβαλλόμενη υλική και μη υλική ζημία, είναι ασαφής και αόριστη.
- 28 Συναφώς, πρώτον, από το κείμενο του δικογράφου της αγωγής και από τα έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτει ότι η αγωγή ασκήθηκε τόσο από την Gascoigne όσο και από την Gascoigne Sack Deutschland. Περαιτέρω, με τα αιτήματα που είναι διατυπωμένα στο δικόγραφο της αγωγής επιδιώκεται η αποκατάσταση της υλικής και της μη υλικής ζημίας που υπέστησαν οι ενάγουσες λόγω της διάρκειας της εκδικάσεως των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06, οι οποίες αφορούσαν αντιστοίχως την Gascoigne και την Gascoigne Sack Deutschland.
- 29 Δεύτερον, όσον αφορά την προβαλλόμενη υλική ζημία, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απλώς υποστηρίζει ότι οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη τέτοιας ζημίας εις βάρος καθεμίας από αυτές. Επομένως, τα επιχειρήματα που προβάλλει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον προσδιορισμό του προσώπου που υπέστη την προβαλλόμενη υλική ζημία πρέπει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να εξεταστούν στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του βασίμου της υπό κρίση αγωγής.
- 30 Τρίτον, όσον αφορά την προβαλλόμενη μη υλική ζημία, η διατύπωση του δικογράφου της αγωγής ομολογουμένως δεν είναι απαλλαγμένη από ασάφειες. Εντούτοις, λαμβανομένων υπόψη τόσο του συνολικού περιεχομένου του δικογράφου όσο και των εξηγήσεων που παρέσχαν οι ενάγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, επί των οποίων το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχε την ευκαιρία να τοποθετηθεί, διαπιστώνεται ότι με το δικόγραφο της αγωγής ζητείται η αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας που υπέστη καθεμία από τις δύο ενάγουσες.
- 31 Επομένως, όσον αφορά την ταυτότητα του προσώπου που υπέστη τις προβαλλόμενες ζημίες, το περιεχόμενο του δικογράφου επέτρεψε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προετοιμάσει την άμυνά του και παρέχει στο Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να αποφανθεί επί της αγωγής.
- 32 Επομένως, ο ισχυρισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ασάφειας και αοριστίας του δικογράφου της αγωγής όσον αφορά την ταυτότητα του προσώπου που υπέστη τις προβαλλόμενες ζημίες πρέπει να απορριφθεί. Επιπλέον, για τους ίδιους λόγους, ο ισχυρισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ενδεχόμενης ελλείψεως εννόμου συμφέροντος της Gascoigne Sack Deutschland πρέπει επίσης να απορριφθεί.

Επί της αιτίας, του περιεχομένου και της εκτάσεως της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας

- 33 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, διότι, όσον αφορά την αιτία, το περιεχόμενο και την έκταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, είναι ασαφής και αόριστη.
- 34 Συναφώς, υπογραμμίζεται, πρώτον, ότι το επιχείρημα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το οποίο από το δικόγραφο της αγωγής προκύπτει ότι η προβαλλόμενη μη υλική ζημία είναι δυνατόν να οφείλεται στις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες ή στη δυσκολία των εναγουσών να εξεύρουν αγοραστή, εντάσσεται στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του βασίμου της αγωγής και, ειδικότερα, της υπάρξεως αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προσαπτόμενης υπερβάσεως και της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας.
- 35 Δεύτερον, όσον αφορά το περιεχόμενο της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, η επιχειρηματολογία των εναγουσών κατά την απαρίθμηση των μη υλικών ζημιών που φέρονται να υπέστησαν ομολογουμένως είναι συνοπτική. Εντούτοις, η επιχειρηματολογία αυτή παρίσταται επαρκής λαμβανομένων υπόψη των εξηγήσεων και των αναφορών που περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της αγωγής. Περαιτέρω, το

επιχείρημα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι η προβαλλόμενη υλική ζημία, η οποία συνίσταται στην απώλεια ευκαιρίας, και η μη υλική ζημία συγχέονται, με κίνδυνο να επιδικαστεί διπλή αποζημίωση για μία και την αυτή ζημία, εμπίπτει στην εκτίμηση του βασίμου της αγωγής.

- 36 Τρίτον, όσον αφορά την έκταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, οι ενάγουσες ορθώς υπογραμμίζουν ότι, εξ ορισμού, η μη υλική ζημία την οποία προβάλλουν δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί με ακρίβεια. Επίσης, παρέχουν στοιχεία σχετικά με το πλαίσιο της όλης διαφοράς, τα οποία δικαιολογούν, κατ' αυτές, το ύψος της διεκδικούμενης αποζημίωσης. Επιπλέον, προβαίνουν σε υπολογισμό του ύψους της ζημίας αυτής. Τέλος, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι ενάγουσες προσδιόρισαν το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υπέστησαν την προβαλλόμενη μη υλική ζημία. Το γεγονός όμως αυτό δεν στέρησε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη δυνατότητά του να αμυνθεί. Πράγματι, πρώτον, το Δικαστήριο τοποθετήθηκε επί του ζητήματος αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Δεύτερον, υποστηρίζει ότι το αίτημα αποκατάστασης της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας είναι απαράδεκτο λόγω παραγραφής της σχετικής αξιώσεως. Τρίτον, το Δικαστήριο διατείνεται ότι οι ενάγουσες δεν απέδειξαν την ύπαρξη μη υλικής ζημίας ούτε την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου. Τέταρτον, το εν λόγω θεσμικό όργανο υποστηρίζει, όλως επικουρικός, ότι η μη υλική ζημία των εναγουσών πρέπει να υπολογιστεί σε 5 000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο.
- 37 Επομένως, οι ενάγουσες προσκόμισαν επαρκή στοιχεία, τα οποία καθιστούν δυνατή την εκτίμηση της αιτίας, του περιεχομένου και της εκτάσεως της μη υλικής ζημίας, παρέχοντας, κατά συνέπεια, στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη δυνατότητα να αμυνθεί. Εξάλλου, τα εν λόγω στοιχεία παρέχουν στο Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να αποφανθεί επί της διαφοράς.
- 38 Επομένως, η επιχειρηματολογία που προβάλλει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ασάφειας και αοριστίας της αγωγής όσον αφορά την αιτία, το περιεχόμενο και την έκταση της μη υλικής ζημίας πρέπει να απορριφθεί.
- 39 Κατόπιν του συνόλου των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

2. Επί του επικουρικός προβαλλόμενου λόγου απαραδέκτου ο οποίος αφορά την παραγραφή της αξιώσεως για αποκατάσταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας

- 40 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι η αγωγή είναι απαράδεκτη, κατά το μέρος που με αυτή ζητείται η αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας που προκλήθηκε πέντε και πλέον έτη πριν από την άσκηση της υπό κρίση αγωγής, ήτοι πριν από τις 4 Αυγούστου 2009.
- 41 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι στο άρθρο 46 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εφαρμόζεται στη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού, ορίζονται τα εξής:

«Αξιώσεις κατά της Ένωσης στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης παραγράφονται μετά πέντε έτη από της επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος. Η παραγραφή διακόπτεται είτε διά της προσφυγής που υποβάλλεται στο Γενικό Δικαστήριο είτε διά της προηγούμενης αιτήσεως που ο ζημιωθείς απευθύνει στο αρμόδιο όργανο της Ένωσης. [...]»

- 42 Όπως προκύπτει από τη νομολογία, η παραγραφή έχει ως σκοπό να συμβιβάσει την προστασία των δικαιωμάτων του ζημιωθέντος προσώπου με την αρχή της ασφαλείας δικαίου. Η διάρκεια του χρόνου παραγραφής καθορίστηκε με γνώμονα ιδίως τον χρόνο που χρειάζεται το φερόμενο ως ζημιωθέν πρόσωπο για να συγκεντρώσει τις κατάλληλες πληροφορίες ενόψει της ενδεχομένης ασκήσεως αγωγής και για να εξακριβώσει τα πραγματικά περιστατικά που μπορεί να επικαλεστεί προς

θεμελίωση της εν λόγω αγωγής (απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, C-469/11 P, EU:C:2012:705, σκέψη 33· βλ., επίσης, συναφώς, διάταξη της 18ης Ιουλίου 2002, Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi κατά Επιτροπής, C-136/01 P, EU:C:2002:458, σκέψη 28).

- 43 Κατά πάγια νομολογία, ο χρόνος παραγραφής αρχίζει από τη στιγμή που πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η υποχρέωση αποκατάστασης της ζημίας (βλ. απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, C-469/11 P, EU:C:2012:705, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 44 Ασφαλώς, το άρθρο 46 του Οργανισμού του Δικαστηρίου έχει την έννοια ότι η παραγραφή δεν μπορεί να αντιταχθεί στον ζημιωθέντα που δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει εγκαίρως γνώση της γενεσιουργού αιτίας της ζημίας αυτής και δεν είχε στη διάθεσή του εύλογο χρονικό διάστημα για να ασκήσει την αγωγή ή να υποβάλει την αίτησή του εμπροθέσμως. Οι προϋποθέσεις πάντως που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να θεμελιώνεται υποχρέωση αποκατάστασης των ζημιών που αναφέρει το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και, κατ' επέκταση, οι κανόνες παραγραφής των αξιώσεων για αποκατάσταση αυτών των ζημιών πρέπει να στηρίζονται αποκλειστικά και μόνο σε αυστηρώς αντικειμενικά κριτήρια (βλ. απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, C-469/11 P, EU:C:2012:705, σκέψεις 35 και 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 45 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, η εκ μέρους του ζημιωθέντος υποκειμενική εκτίμηση του υποστατού της ζημίας δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό της ημερομηνίας ενάρξεως του χρόνου προθεσμίας παραγραφής της αξιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης (βλ. απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, C-469/11 P, EU:C:2012:705, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2013, Inalca και Cremonini κατά Επιτροπής, C-460/09 P, EU:C:2013:111, σκέψη 70).
- 46 Εν προκειμένω, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι «το ζημιογόνο γεγονός» που αποτελεί βάση της προβαλλόμενης «αξιώσεως κατά της Ένωσης» είναι μια δικονομική πλημμέλεια η οποία υποστηρίζεται ότι έχει τη μορφή παραβάσεως των επιταγών περί εύλογης διάρκειας της δίκης (στο εξής: εύλογη διάρκεια της δίκης) από δικαιοδοτικό όργανο της Ένωσης. Επομένως, το στοιχείο αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό του χρονικού σημείου ενάρξεως της πενταετούς παραγραφής του άρθρου 46 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, ο χρόνος παραγραφής δεν μπορεί να αρχίσει να τρέχει σε χρονικό σημείο κατά το οποίο το ζημιογόνο γεγονός βρίσκεται σε εξέλιξη, αλλά η έναρξη της παραγραφής πρέπει να τοποθετείται σε χρονικό σημείο κατά το οποίο το ζημιογόνο γεγονός έχει πλήρως συντελεστεί.
- 47 Επομένως, όσον αφορά ειδικώς αγωγή αποζημίωσης για την αποκατάσταση ζημίας που φέρεται να προκλήθηκε από τυχόν υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όταν η επίμαχη διαδικασία λήγει με την έκδοση ορισμένης αποφάσεως, η πενταετής παραγραφή του άρθρου 46 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρχίζει να τρέχει από την ημερομηνία εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως. Πράγματι, η ημερομηνία αυτή αποτελεί μια βέβαιη ημερομηνία που καθορίζεται με βάση αντικειμενικά κριτήρια. Η ημερομηνία αυτή διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ασφάλειας δικαίου και καθιστά δυνατή την προστασία των δικαιωμάτων των ενάγουσών.
- 48 Στην υπό κρίση υπόθεση, οι ενάγουσες ζητούν την αποκατάσταση της ζημίας την οποία φέρονται να υπέστησαν λόγω της διάρκειας της εκδικάσεως των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06. Οι διαδικασίες στις υποθέσεις αυτές περατώθηκαν με την έκδοση των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674). Επομένως, ο χρόνος παραγραφής άρχισε να τρέχει από τις 16 Νοεμβρίου 2011.

- 49 Εξάλλου, στην υπό κρίση υπόθεση, η αγωγή των εναγουσών ασκήθηκε, και επομένως η παραγραφή διακόπηκε, στις 4 Αυγούστου 2014, δηλαδή πριν από την παρέλευση της πενταετούς προθεσμίας του άρθρου 46 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, η αξίωση την οποία αφορά η υπό κρίση αγωγή δεν έχει παραγραφεί.
- 50 Κατόπιν των ανωτέρω, ο δεύτερος λόγος απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

B – Επί της ουσίας

- 51 Δυνάμει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ένωση υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- 52 Κατά πάγια νομολογία, όπως προκύπτει από το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, για να θεμελιωθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης και για να μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα σε αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας, πρέπει να συντρέχει ένα σύνολο προϋποθέσεων, και συγκεκριμένα, η πράξη ή παράλειψη που προσάπτεται στα θεσμικά όργανα πρέπει να είναι παράνομη, η ζημία πρέπει να είναι υποστατή και μεταξύ της προσαπτόμενης πράξεως ή παραλείψεως και της προβαλλόμενης ζημίας πρέπει να υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος (απόφασεις της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, *Oleifici Mediterranei* κατά ΕΟΚ, 26/81, EU:C:1982:318, σκέψη 16, και της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, *FIAMM* κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 106).
- 53 Εφόσον δεν πληρούνται μία από τις προϋποθέσεις αυτές, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις θεμελιώσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης (απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1999, *Atlanta* κατά Ευρωπαϊκής Κοινότητας, C-104/97 P, EU:C:1999:498, σκέψη 65· βλ., επίσης, συναφώς, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, *ΚΥΔΕΠ* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-146/91, EU:C:1994:329, σκέψη 81). Εξάλλου, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης δεν υποχρεούνται να εξετάζουν τις εν λόγω προϋποθέσεις με συγκεκριμένη σειρά (απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, *Trubowest Handel* και *Makarou* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 42· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 1999, *Lucaccioni* κατά Επιτροπής, C-257/98 P, EU:C:1999:402, σκέψη 13).
- 54 Εν προκειμένω, οι ενάγουσες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι η διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 είχε ως συνέπεια την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης. Δεύτερον, υποστηρίζουν ότι η υπέρβαση αυτή τους προξένησε ζημία που πρέπει να αποκατασταθεί.
1. *Επί της προβαλλόμενης υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06.*
- 55 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 είχε ως συνέπεια την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης, γεγονός που συνιστά κατάφωρη παράβαση κανόνα του δικαίου της Ένωσης, ο οποίος έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες. Οι ενάγουσες προσθέτουν ότι η διάρκεια της διαδικασίας σε καθεμία από τις υποθέσεις αυτές υπερέβη κατά 30 μήνες την εύλογη διάρκεια της δίκης, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, της μέσης διάρκειας εκδικάσεως από το Γενικό Δικαστήριο των υποθέσεων που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού και, αφετέρου, των συγκεκριμένων περιστάσεων των εν λόγω υποθέσεων.
- 56 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά.

- 57 Ειδικότερα, αφενός, δεν είναι δυνατόν να υποστηρίζεται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, με μοναδικό επιχείρημα τη σύγκριση της διάρκειας της διαδικασίας σε αμφότερες τις υποθέσεις αυτές με τη μέση διάρκεια των ένδικων διαδικασιών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η οποία διαπιστώθηκε μεταξύ των ετών 2006 και 2010. Εν πάση περιπτώσει, από τη μελέτη των σχετικών στατιστικών στοιχείων προκύπτει ότι η συνολική διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 υπερέβη κατά 16 μόνο μήνες τη μέση διάρκεια των ένδικων διαδικασιών που παρατηρήθηκε μεταξύ των ετών 2006 και 2015 στις υποθέσεις που αφορούσαν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού. Ομοίως, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 υπερέβη κατά 16 μόνο μήνες τη μέση διάρκεια του σταδίου αυτού της διαδικασίας, η οποία παρατηρήθηκε μεταξύ των ετών 2007 και 2010 στις υποθέσεις που αφορούσαν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού.
- 58 Αφετέρου, η συνολική διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 καθώς και το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στις εν λόγω υποθέσεις δικαιολογούνται από την πολυπλοκότητα των υποθέσεων αυτών, από το περιορισμένο διακύβευμα της ένδικης διαφοράς για τις ενάγουσες, από τη συμπεριφορά των εναγουσών, από τα χρονικά όρια της θητείας των δικαστών καθώς και από τη μακράς διάρκειας ασθένεια ενός από τα μέλη του τμήματος στο οποίο είχαν ανατεθεί οι δύο επίμαχες υποθέσεις.
- 59 Υπογραμμίζεται συναφώς ότι το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «[κ]άθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως.»
- 60 Το εν λόγω δικαίωμα, το οποίο έχει αναγνωριστεί ως γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης προ της ενάρξεως ισχύος του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, κρίθηκε ότι τυγχάνει εφαρμογής στο πλαίσιο ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως της Επιτροπής (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 178 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 61 Εν προκειμένω, από τη λεπτομερή εξέταση των δικογραφιών των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06 προκύπτει ότι, όπως ορθώς υπογράμμισε το Δικαστήριο στις αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 2013, *Gascogne Sack Deutschland* κατά Επιτροπής (C-40/12 P, EU:C:2013:768), και της 26ης Νοεμβρίου 2013, *Groupe Gascogne* κατά Επιτροπής (C-58/12 P, EU:C:2013:770), η διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, η οποία ανήλθε σε σχεδόν 5 έτη και 9 μήνες, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από καμία από τις περιστάσεις των συγκεκριμένων υποθέσεων.
- 62 Πρώτον, επισημαίνεται ότι οι υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 αφορούσαν ένδικες διαφορές με αντικείμενο την ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού και ότι, κατά τη νομολογία, η θεμελιώδης επιταγή της ασφάλειας δικαίου που πρέπει να εφαρμόζεται υπέρ των οικονομικών φορέων και ο σκοπός διασφάλισης της μη νοθεύσεως του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον όχι μόνο για τον ίδιο τον προσφεύγοντα και τους ανταγωνιστές του, αλλά και για τους τρίτους, λόγω του μεγάλου αριθμού των ενδιαφερομένων προσώπων και των διακυβευομένων χρηματικών συμφερόντων (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 186).
- 63 Δεύτερον, διαπιστώνεται ότι, σε αμφότερες τις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, μεσολάβησε χρονικό διάστημα περίπου 3 ετών και 10 μηνών, ήτοι 46 μηνών, μεταξύ, αφενός, της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας με την κατάθεση, στις 20 Φεβρουαρίου 2007, του υπομνήματος ανταπαντήσεως και, αφετέρου, της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας, τον Δεκέμβριο του 2010.

- 64 Κατά το χρονικό διάστημα αυτό, πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, συνοπτική καταγραφή των επιχειρημάτων των διαδίκων, προετοιμασία της εκδικάσεως των υποθέσεων, ανάλυση του πραγματικού και νομικού πλαισίου των ενδίκων διαφορών και προπαρασκευή της προφορικής διαδικασίας. Επομένως, η διάρκεια του χρονικού διαστήματος αυτού αποτελεί συνάρτηση, μεταξύ άλλων, της πολυπλοκότητας της ένδικης διαφοράς καθώς και της συμπεριφοράς των διαδίκων και τυχόν παρεμπιπτόντων ζητημάτων κατά τη δίκη.
- 65 Όσον αφορά την πολυπλοκότητα της ένδικης διαφοράς, πρώτον, υπενθυμίζεται ότι οι υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 αφορούσαν προσφυγές ασκηθείσες κατά απόφασης της Επιτροπής σχετικής με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.
- 66 Όπως προκύπτει από τις δικογραφίες της υποθέσεως T-72/06 και της υποθέσεως T-79/06, οι προσφυγές που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού από την Επιτροπή εμφανίζουν μεγαλύτερο βαθμό πολυπλοκότητας από άλλες κατηγορίες υποθέσεων, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του μακροσκελούς της προσβαλλομένης απόφασης, του όγκου της δικογραφίας και της ανάγκης λεπτομερούς εκτιμήσεως πολλών και περίπλοκων πραγματικών περιστατικών που συχνά έχουν ευρεία χρονική και γεωγραφική διάσταση.
- 67 Συνεπώς, χρονικό διάστημα 15 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας συνιστά, καταρχήν, ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα για την εξέταση υποθέσεων που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως είναι οι υποθέσεις T-72/06 και T-79/06.
- 68 Περαιτέρω, επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη ότι η απόφαση C(2005) 4634 αποτέλεσε αντικείμενο πολλών προσφυγών.
- 69 Πράγματι, προσφυγές ασκούμενες κατά της ίδιας απόφασης που έχει λάβει η Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης είναι, καταρχήν, αναγκαίο να εξετάζονται ταυτόχρονα, ακόμη και στις περιπτώσεις που οι σχετικές υποθέσεις δεν συνεκδικάζονται. Η ταυτόχρονη αυτή εξέταση έχει ως δικαιολογητική της βάση, μεταξύ άλλων, τη συνάφεια των εν λόγω προσφυγών καθώς και την ανάγκη να εξασφαλιστεί συνοχή κατά την εκτίμησή τους και κατά την απάντηση που θα δοθεί σε αυτές.
- 70 Επομένως, η ταυτόχρονη εξέταση συναφών υποθέσεων μπορεί να δικαιολογήσει την επιμήκυνση, κατά ένα μήνα ανά επιπλέον συναφή υπόθεση, του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας.
- 71 Εν προκειμένω, κατά της απόφασης C(2005) 4634 είχαν ασκηθεί δεκαπέντε προσφυγές. Ωστόσο, αφενός, μία από τις προσφεύγουσες παραιτήθηκε από την προσφυγή της κατά της εν λόγω απόφασης (διάταξη της 6ης Ιουλίου 2006, Cofira-Sac κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, T-43/06, EU:T:2006:192). Αφετέρου, επί δύο προσφυγών κατά της απόφασης C(2005) 4634 εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 13ης Σεπτεμβρίου 2010, Trioplast Wittenheim κατά Επιτροπής (T-26/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2010:387), και της 13ης Σεπτεμβρίου 2010, Trioplast Industrier κατά Επιτροπής (T-40/06, EU:T:2010:388).
- 72 Υπό τις συνθήκες αυτές, η εξέταση των δώδεκα υπόλοιπων υποθέσεων που αφορούσαν προσφυγές κατά της απόφασης C(2005) 4634 δικαιολογούσε την επιμήκυνση της διάρκειας της ένδικης διαδικασίας στην υπόθεση T-72/06 και στην υπόθεση T-79/06 κατά 11 μήνες.
- 73 Κατά συνέπεια, χρονικό διάστημα 26 μηνών (ήτοι 15 μήνες συν 11 μήνες) μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας ήταν ενδεδειγμένο για την εξέταση καθεμιάς εκ των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06.

- 74 Τέλος, ο βαθμός πολυπλοκότητας των πραγματικών, νομικών και δικονομικών ζητημάτων στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 δεν δικαιολογεί μεγαλύτερη διάρκεια στη συγκεκριμένη περίπτωση. Επισημαίνεται ιδίως, στο πλαίσιο αυτό, ότι μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, η ένδικη διαδικασία ούτε διακόπηκε ούτε καθυστέρησε λόγω λήψεως από το Γενικό Δικαστήριο οποιουδήποτε μέτρου οργάνωσης αυτής.
- 75 Όσον αφορά τη συμπεριφορά των διαδίκων και τυχόν παρεμπόδιση ζητήματα κατά την εκδίκαση των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06, το γεγονός ότι οι ενάγουσες, κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου 2010, ζήτησαν την επανάληψη της έγγραφης διαδικασίας δεν μπορεί να δικαιολογήσει το χρονικό διάστημα 3 ετών και 8 μηνών που είχε ήδη παρέλθει από την κατάθεση του υπομνήματος ανταπαντήσεως. Άλλωστε, το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια του Φεβρουαρίου 2010, οι ενάγουσες ειδοποιήθηκαν ότι θα διεξαγόταν επ' ακροατηρίου συζήτηση εντός του Φεβρουαρίου 2011 καταδεικνύει ότι το ως άνω παρεμπόδιση ζήτημα είχε αμελητέα επίδραση επί της διάρκειας του χρονικού διαστήματος που μεσολάβησε μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στις εν λόγω υποθέσεις.
- 76 Επομένως, δεδομένων των περιστάσεων κατά την εξέταση των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06, από το χρονικό διάστημα 46 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας προκύπτει μια περίοδος αδικαιολόγητης αδράνειας 20 μηνών σε καθεμία από τις υποθέσεις αυτές.
- 77 Τρίτον, από την εξέταση των δικογραφιών των υποθέσεων T-72/06 και T-79/06 δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να καθιστά δυνατή τη διαπίστωση ότι υπήρξε περίοδος αδικαιολόγητης αδράνειας, αφενός, μεταξύ της ημερομηνίας καταθέσεως των προσφυγών και της ημερομηνίας καταθέσεως των υπομνημάτων ανταπαντήσεως και, αφετέρου, μεταξύ της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας και της δημοσιεύσεως των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674).
- 78 Συνεπώς, η διαδικασία που διεξήχθη στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 και η οποία περατώθηκε με τη δημοσίευση των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674), είχε ως συνέπεια την παράβαση του άρθρου 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, καθόσον υπερέβη κατά 20 μήνες την εύλογη διάρκεια της δίκης, γεγονός που συνιστά κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου της Ένωσης ο οποίος έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.

2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου

- 79 Κατά πάγια νομολογία, η ζημία της οποίας ζητείται η αποκατάσταση στο πλαίσιο αγωγής λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης πρέπει να είναι πραγματική και βέβαιη, πράγμα το οποίο πρέπει να αποδείξει ο ενάγων (βλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2006, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-243/05 P, EU:C:2006:708, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Στον ενάγοντα εναπόκειται να προσκομίσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία τόσο ως προς την ύπαρξη όσο και ως προς την έκταση της ζημίας που προβάλλει (βλ. απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, Blackspur DIY κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-362/95 P, EU:C:1997:401, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 80 Ομοίως, κατά πάγια νομολογία, η προϋπόθεση του αιτιώδους συνδέσμου κατά το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ αφορά την ύπαρξη αρκούντως άμεσης σχέσεως αιτίου προς αιτιατό μεταξύ της πράξεως ή παραλείψεως των θεσμικών οργάνων και της ζημίας (αποφάσεις της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makarogon κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 53, και της 14ης Δεκεμβρίου 2005, Beamglow κατά Κοινοβουλίου κ.λπ., T-383/00, EU:T:2005:453, σκέψη 193· βλ.,

επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1979, Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, EU:C:1979:223, σκέψη 21). Εναπόκειται στον ενάγοντα να αποδείξει την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προσαπτόμενης πράξεως ή παραλείψεως και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1998, Coldiretti κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-149/96, EU:T:1998:228, σκέψη 101 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

81 Εν προκειμένω, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 τους προξένησε υλική και μη υλική ζημία.

α) Επί της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου

82 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η κατάφωρη παράβαση του κανόνα της εύλογης διάρκειας της δίκης τους προξένησε δύο ειδών υλική ζημία. Πρώτον, υπέστησαν περιουσιακή μείωση, αφενός, λόγω των εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν, πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, για την τραπεζική εγγύηση την οποία συνέστησαν με σκοπό να μην καταβάλουν αμέσως το ποσό του προστίμου που τους είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634 (στο εξής: έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως) και, αφετέρου, λόγω της καταβολής, πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, νομίμων τόκων επί του ονομαστικού ποσού του προστίμου που τους είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634 (στο εξής: τόκοι επί του προστίμου). Δεύτερον, λόγω της «βασανιστικής αβεβαιότητας» στην οποία περιήλθαν, οι ενάγουσες στερήθηκαν την ευκαιρία να εξεύρουν νωρίτερα επενδυτή και, ως εκ τούτου, να πραγματοποιήσουν κέρδη ή να αποφύγουν ζημίες.

83 Θα πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, το ζήτημα της προβαλλόμενης ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου όσον αφορά την κατά τις ενάγουσες απώλεια της ευκαιρίας να εξεύρουν νωρίτερα επενδυτή και, δεύτερον, το ζήτημα της προβαλλόμενης ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου όσον αφορά την περιουσιακή μείωση που φέρονται να υπέστησαν οι ενάγουσες λόγω της καταβολής τόκων επί του προστίμου και εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως.

Επί της προβαλλόμενης απώλειας της ευκαιρίας να εξευρεθεί επενδυτής νωρίτερα

84 Κατά τις ενάγουσες, ο όμιλος άρχισε να αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες από το 2011. Μετά από διαβήματα προς τους πιστωτές του, τα οποία αποδείχθηκαν ανεπαρκή, ο όμιλος στράφηκε στην αναζήτηση νέων επενδυτών. Αν η αμφισβήτηση σχετικά με την απόφαση C(2005) 4634 είχε αρθεί οριστικώς νωρίτερα, δεν θα είχε διαμορφωθεί κλίμα αβεβαιότητας ως προς το τελικό ποσό του προστίμου και, πιο συγκεκριμένα, δεν θα χρειαζόταν να ληφθεί υπόψη ο κίνδυνος αυξήσεως του ποσού αυτού, οπότε η εξεύρεση επενδυτή θα μπορούσε να έχει πραγματοποιηθεί ταχύτερα. Συναφώς, το γεγονός ότι λίγες ημέρες μετά την έκδοση των αποφάσεων της 26ης Νοεμβρίου 2013, Gascogne Sack Deutschland κατά Επιτροπής (C-40/12 P, EU:C:2013:768), και της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (C-58/12 P, EU:C:2013:770), συνάφθηκε μια αρχική συμφωνία μεταξύ του Groupe Gascogne και κοινοπραξίας επενδυτών της οποίας ηγείτο η εταιρία Biolandes Technologies αποδεικνύει ότι η απορρέουσα από το ύψος του προστίμου αβεβαιότητα επηρέασε αρνητικά την πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας του ομίλου. Τέλος, η χρονική ακολουθία των γεγονότων αποδεικνύει, χωρίς καμία αμφιβολία, την καθοριστική σχέση μεταξύ της υπερβολικής κατά τις ενάγουσες διάρκειας της δίκης και των δυσκολιών του ομίλου Gascogne να εξεύρει επενδυτές των οποίων η συμβολή ήταν κρίσιμη για την επίλυση των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπιζε.

85 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά.

86 Εν προκειμένω, πρέπει να εκτιμηθεί αν οι ενάγουσες αποδεικνύουν, βάσει επαρκών ενδείξεων, ότι η Gascogne είχε όντως την ευκαιρία να εξεύρει επενδυτή «νωρίτερα». Με άλλα λόγια, πρέπει να εξεταστεί αν οι ενάγουσες αποδεικνύουν ότι η Gascogne είχε πραγματική και σοβαρή ευκαιρία να εξεύρει επενδυτή νωρίτερα.

- 87 Συναφώς, πρώτον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Gascogne, όταν στράφηκε σε αναζήτηση επενδυτών, έλαβε έως και πέντε δηλώσεις ενδιαφέροντος. Πράγματι, οι ενάγουσες προσκομίζουν ως παράρτημα του δικογράφου της αγωγής μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 8ης Νοεμβρίου 2012 προερχόμενο από υποψήφιο επενδυτή από το Ηνωμένο Βασίλειο. Επίσης, στη μνημονευόμενη στο δικόγραφο έκθεση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα της 16ης Μαΐου 2014, που καταρτίστηκε στο πλαίσιο του σχεδίου της Gascogne SA για αύξηση κεφαλαίου μέσω προσελκύσεως νέων μετόχων, εξηγείται ότι, μετά από πρόσκληση υποβολής προσφορών που οργάνωσε η Gascogne τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο 2013, εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από τέσσερα επενδυτικά κεφάλαια. Όμως, από τις πέντε δηλώσεις ενδιαφέροντος που έλαβε η Gascogne, δύο μόνο έκαναν μνεία του επιβληθέντος με την απόφαση C(2005) 4634 προστίμου ως στοιχείου που έπρεπε να ληφθεί υπόψη πριν από τη λήψη αποφάσεως για πραγματοποίηση επενδύσεως.
- 88 Δεύτερον, όσον αφορά τους δύο υποψήφιους επενδυτές οι οποίοι έκαναν αναφορά στο επιβληθέν με την απόφαση C(2005) 4634 πρόστιμο, από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η εξάλειψη της αβεβαιότητας που συνδεόταν με την πιθανή αύξηση του ύψους του προστίμου παρουσιαζόταν ως προϋπόθεση για μια ενδεχόμενη επένδυση.
- 89 Πράγματι, αφενός, όσον αφορά το από 8 Νοεμβρίου 2012 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υποψήφιου επενδυτή από το Ηνωμένο Βασίλειο, από το κείμενο του μηνύματος αυτού προκύπτει ότι εμπόδιο σε μια ενδεχόμενη επένδυση αποτελούσε η ίδια η ύπαρξη του προστίμου. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω υποψήφιος επενδυτής απαίτησε να αναλάβει η Γαλλική Δημοκρατία την καταβολή του προστίμου ή να προχωρήσει σε συνομιλίες με την Επιτροπή προκειμένου αυτή να μην δώσει συνέχεια στην υπόθεση. Συνεπώς, προϋπόθεση για μια ενδεχόμενη επένδυση συνιστούσε η εξ ολοκλήρου απαλλαγή από την οφειλή που συνδεόταν με το πρόστιμο και όχι η βεβαιότητα ότι το ποσό του προστίμου δεν θα αυξανόταν.
- 90 Αφετέρου, όσον αφορά τη δεύτερη δήλωση ενδιαφέροντος στην οποία γινόταν αναφορά στην ύπαρξη του επιβληθέντος με την απόφαση C(2005) 4634 προστίμου, η έκθεση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα της 16ης Μαΐου 2014, που καταρτίστηκε στο πλαίσιο του σχεδίου της Gascogne SA για αύξηση κεφαλαίου μέσω προσελκύσεως νέων μετόχων, διευκρινίζει ότι ο υποψήφιος επενδυτής εξαρτούσε την πραγματοποίηση της επενδύσεως από τη διαγραφή, μεταξύ άλλων, της οφειλής που αντιστοιχούσε στο επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο. Επομένως, και στην περίπτωση αυτή, κρίσιμο στοιχείο για την πραγματοποίηση της επενδύσεως ήταν η ίδια η ύπαρξη του προστίμου και όχι η βεβαιότητα ότι το ποσό του προστίμου αυτού δεν θα αυξανόταν.
- 91 Τρίτον, τα έγγραφα που προσκομίζουν ή μνημονεύουν οι ενάγουσες με το δικόγραφο της αγωγής καταδεικνύουν ότι η απαλλαγή από την οφειλή του προστίμου αποτελούσε μία εκ των πολλών προϋποθέσεων μιας ενδεχόμενης επενδύσεως. Πράγματι, όπως προκύπτει από το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 8ης Νοεμβρίου 2012, η επίτευξη συμφωνίας με τον υποψήφιο επενδυτή από το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν συνάρτηση διαφόρων προϋποθέσεων, όπως ήταν η μεταβίβαση ενός τομέα δραστηριότητας, η διαγραφή δανείων καθώς και ορισμένο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως και σχέδιο μειώσεως προσωπικού. Ομοίως, σε καθεμία από τις δηλώσεις ενδιαφέροντος που μνημονεύονται στην έκθεση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα της 16ης Μαΐου 2014, η οποία καταρτίστηκε στο πλαίσιο του σχεδίου της Gascogne SA για αύξηση κεφαλαίου μέσω προσελκύσεως νέων μετόχων, περιλαμβάνονταν διάφορες σωρευτικές προϋποθέσεις ενόψει μιας ενδεχόμενης επενδύσεως (μεταβίβαση τομέων δραστηριότητας, διαγραφή απαιτήσεων, νέο χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής ή ολοσχερής διαγραφή της οφειλής). Οι ενάγουσες όμως δεν επιχειρούν να αποδείξουν ότι ήταν σε θέση να εκπληρώσουν το σύνολο των προϋποθέσεων που τάσσονταν με τις εν λόγω δηλώσεις ενδιαφέροντος. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η πιθανότητα έγκαιρης εξευρέσεως αγοραστή ήταν συνάρτηση της βουλήσεως της Gascogne να αποδεχθεί τόσο τους διάφορους όρους από τους οποίους εξαρτήθηκε μια ενδεχόμενη επένδυση όσο και το επιχειρηματικό σχέδιο που συνόδευε την επένδυση αυτή.

- 92 Τέταρτον, πρέπει να τονιστεί ότι το δικόγραφο της αγωγής περιέχει διάφορους ατεκμηρίωτους ισχυρισμούς. Ειδικότερα, οι ενάγουσες περιορίζονται στο επιχείρημα ότι το γεγονός και μόνο ότι η συμφωνία με τους νέους επενδυτές της Gascogne οριστικοποιήθηκε μερικές μόνον εβδομάδες μετά τη δημοσίευση των αποφάσεων της 26ης Νοεμβρίου 2013, Gascogne Sack Deutschland κατά Επιτροπής (C-40/12 P, EU:C:2013:768), και της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (C-58/12 P, EU:C:2013:770), «αρκεί» για να αποδειχθεί ότι, αν οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου είχαν εκδοθεί εντός του συνήθους χρόνου, η θέση των εναγουσών θα είχε διευκολυνθεί σημαντικά και η εξαγορά του ομίλου θα είχε πραγματοποιηθεί πολύ νωρίτερα. Επομένως, δεν αποδεικνύεται ότι η επένδυση, η οποία εν τέλει υλοποιήθηκε, ήταν αποτέλεσμα του ότι αποσαφηνίστηκε η κατάσταση των εναγουσών σε σχέση με την ενδεχόμενη αύξηση του ποσού του προστίμου.
- 93 Κατά συνέπεια, οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν ότι η Gascogne είχε σοβαρή ευκαιρία να εξεύρει επενδυτή «νωρίτερα». Κατά μείζονα δε λόγο, δεν αποδεικνύουν ότι η Gascogne απώλεσε μια σοβαρή ευκαιρία να εξεύρει νωρίτερα επενδυτή και ότι η απώλεια ευκαιρίας αυτή συνιστά πραγματική και βέβαιη ζημία εις βάρος της Gascogne.
- 94 Κατόπιν των ανωτέρω, το αίτημα προς αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από την απώλεια της ευκαιρίας να εξευρεθεί επενδυτής νωρίτερα πρέπει να απορριφθεί.
- Επί της προβαλλόμενης ζημίας λόγω της καταβολής τόκων επί του προστίμου και εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως
- 95 Πρώτον, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι, κατά τον χρόνο ασκήσεως των προσφυγών τους στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, επέλεξαν να μην καταβάλουν αμέσως το πρόστιμο που τους είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634. Οι ενάγουσες εξηγούν ότι, αντ' αυτού, υποχρεώθηκαν, αφενός, να δεχθούν να καταβάλουν, από τις 15 Μαρτίου 2006 και εξής, τόκους με επιτόκιο 3,56 % επί του εν λόγω προστίμου και, αφετέρου, να συστήσουν τραπεζική εγγύηση.
- 96 Δεύτερον, επισημαίνουν ότι, αν δεν είχε υπάρξει υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης, οι αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 2013, Gascogne Sack Deutschland κατά Επιτροπής (C-40/12 P, EU:C:2013:768) και της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (C-58/12 P, EU:C:2013:770) θα είχαν εκδοθεί περίπου στις 30 Μαΐου 2011. Εξ αυτού συνάγουν ότι οι τόκοι επί του προστίμου και τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλαν μεταξύ της 30ής Μαΐου 2011, ημερομηνίας κατά την οποία θα έπρεπε να έχει αρθεί οριστικώς η αμφισβήτηση σχετικά με την απόφαση C(2005) 4634, και της 12ης Δεκεμβρίου 2013, ημερομηνίας κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η καταβολή του προστίμου, μπορούν να θεωρηθούν ως αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και πρέπει να επιστραφούν.
- 97 Τρίτον, από το σημείο 135 των προτάσεων της γενικής εισαγγελέα E. Sharpston στην υπόθεση Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (C-58/12 P, EU:C:2013:360) προκύπτει ότι υφίσταται άμεση σχέση μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης και των πρόσθετων εξόδων που συνδέονται τόσο με την καταβολή τόκων επί του προστίμου όσο και με τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως.
- 98 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά.
- 99 Πρώτον, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι οι τόκοι που υποχρεώθηκαν να καταβάλουν οι ενάγουσες για την περίοδο μεταξύ 30ής Μαΐου 2011 και 12ης Δεκεμβρίου 2013 δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ζημία.
- 100 Δεύτερον, φρονεί ότι δεν υφίσταται αρκούντως άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ, αφενός, της υλικής ζημίας που συνδέεται με τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως και με τους τόκους επί του προστίμου και, αφετέρου, της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης. Ειδικότερα, καταρχάς, η υλική αυτή ζημία είναι αποτέλεσμα της επιλογής των ιδίων των εναγουσών. Περαιτέρω, η ύπαρξη αιτιώδους

συνδέσμου δεν μπορεί να αποδειχθεί με βάση και μόνο το επιχείρημα ότι, ελλείψει υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης, οι ενάγουσες δεν θα είχαν υποχρεωθεί να καταβάλουν έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως και τόκους επί του προστίμου για το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση αυτή. Τέλος, από το γεγονός ότι οι ενάγουσες δεν είχαν επαρκή ρευστότητα για να καταβάλουν το πρόστιμο κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως C(2005) 4634 προκύπτει ότι ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και της προσαπτόμενης υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης δεν είναι αρκούντως άμεσος. Επιπλέον, οι ενάγουσες δεν υπέβαλαν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων με σκοπό την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως C(2005) 4634.

– Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 101 Υπογραμμίζεται ότι το άρθρο 2 της αποφάσεως C(2005) 4634 προέβλεπε ότι τα επιβαλλόμενα με την απόφαση αυτή πρόστιμα έπρεπε να καταβληθούν εντός προθεσμίας τριών μηνών από της κοινοποίησής της. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 86 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 1605/2002 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 2002, L 357, σ. 1), το άρθρο 2 της εν λόγω αποφάσεως διευκρίνιζε ότι, μετά την πάροδο της τρίμηνης αυτής προθεσμίας, θα οφείλονταν αυτομάτως τόκοι υπολογιζόμενοι βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η ΕΚΤ στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησεως την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μηνός κατά τη διάρκεια του οποίου εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, προσαυξημένου κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι βάσει επιτοκίου 5,56 %.
- 102 Συμφώνως προς το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, η απόφαση C(2005) 4634 αποτελούσε εκτελεστό τίτλο, καθόσον, με το άρθρο 2 αυτής, επέβαλλε χρηματική υποχρέωση εις βάρος των εναγουσών. Επίσης, η άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, δεν είχε επίπτωση στα αποτελέσματά της ως εκτελεστής πράξεως, καθόσον, σύμφωνα με το άρθρο 278 ΣΛΕΕ, οι προσφυγές που ασκούνται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.
- 103 Στις 15 Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή κοινοποίησε στις ενάγουσες την απόφαση C(2005) 4634. Με την ευκαιρία αυτή, επισήμανε ότι, αν οι ενάγουσες κινούσαν ένδικη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ή ενώπιον του Δικαστηρίου, κανένα μέτρο ειςπράξεως δεν θα λαμβανόταν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας, εφόσον τηρούνταν δύο προϋποθέσεις πριν από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής. Κατά το άρθρο 86, παράγραφος 5, του κανονισμού 2342/2002, οι δύο αυτές προϋποθέσεις ήταν οι εξής: πρώτον, η απαίτηση της Επιτροπής θα παρήγαγε τόκους από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας καταβολής, με επιτόκιο 3,56 %, και, δεύτερον, πριν από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής, έπρεπε να συσταθεί αποδεκτή από την Επιτροπή τραπεζική εγγύηση που να καλύπτει τόσο την οφειλή όσο και τους τόκους ή τις προσαυξήσεις.
- 104 Στο δικόγραφο που κατέθεσαν στην υπό κρίση υπόθεση, οι ενάγουσες εξηγούν ότι επέλεξαν να μην καταβάλουν αμέσως το ποσό του επιβληθέντος προστίμου, αλλά να συστήσουν τραπεζική εγγύηση, κάνοντας χρήση της δυνατότητας που τους παρέσχε η Επιτροπή και καταβάλλοντας τόκους με επιτόκιο 3,56 %.
- 105 Το ζήτημα της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ζημίας αυτής και της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 πρέπει να εξεταστεί με γνώμονα τις ως άνω εκτιμήσεις.

– Επί της καταβολής τόκων επί του ποσού του προστίμου

- 106 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι, λόγω της συνδυασμένης εφαρμογής του άρθρου 299, πρώτο εδάφιο, και του άρθρου 278 ΣΛΕΕ, των οποίων γίνεται μνεία στη σκέψη 102 ανωτέρω, το ποσό του επιβληθέντος με την απόφαση C(2005) 4634 προστίμου εξακολουθούσε να οφείλεται στην Επιτροπή παρά την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως. Επομένως, οι τόκοι επί του προστίμου, των οποίων το επιτόκιο ανερχόταν σε 3,56 %, πρέπει να χαρακτηριστούν ως τόκοι υπερημερίας.
- 107 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, οι ενάγουσες δεν κατέβαλαν το ποσό του προστίμου ούτε τους τόκους υπερημερίας. Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας στις εν λόγω υποθέσεις, οι ενάγουσες εξακολουθούσαν να καρπώνονται το ποσό που αντιστοιχούσε στο ύψος του εν λόγω προστίμου, προσαυξημένο με τόκους υπερημερίας.
- 108 Οι ενάγουσες όμως δεν προσκομίζουν στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι, κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, το ποσό των τόκων υπερημερίας που καταβλήθηκε μεταγενεστέρως στην Επιτροπή ήταν μεγαλύτερο από το πλεονέκτημα που εξασφάλισαν λόγω του ότι συνέχισαν να καρπώνονται το ισόποσο του προστίμου και των αντίστοιχων τόκων υπερημερίας. Με άλλα λόγια, οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν ότι η τοκοφορία του προστίμου κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης ήταν σημαντικότερη από το πλεονέκτημα που εξασφάλισαν χάρη στη μη καταβολή του προστίμου, προσαυξημένου με τους τόκους που ήσαν ήδη απαιτητοί κατά την ημερομηνία ενάρξεως της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης και με τους τόκους που κατέστησαν απαιτητοί ενόσω διαρκούσε η εν λόγω υπέρβαση.
- 109 Συνεπώς, οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν ότι, κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ζημία συνεπεία της καταβολής τόκων υπερημερίας επί του προστίμου που τους είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634.
- 110 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα προς αποκατάσταση της προβαλλόμενης ζημίας, η οποία συνίσταται σε περιουσιακή μείωση λόγω της καταβολής, πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, τόκων επί του προστίμου, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί, αφενός, ποια από τις ενάγουσες κατέβαλε πράγματι τους τόκους υπερημερίας και, αφετέρου, αν όντως υφίσταται ο εικαζόμενος αιτιώδης σύνδεσμος.

– Επί της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως

- 111 Πρώτον, όσον αφορά την πρόκληση ζημίας, από τα στοιχεία της δικογραφίας συνάγεται ότι την εγγύηση καταβολής ολοκλήρου του ποσού του προστίμου, προσαυξημένου με τους τόκους υπερημερίας, παρέσχε η τράπεζα της Groupe Gascogne, νυν Gascogne. Επίσης, από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, η Gascogne κατέβαλε, με τη μορφή τριμηνιαίων προμηθειών, έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως.
- 112 Ως εκ τούτου, η Gascogne Sack Deutschland δεν αποδεικνύει ότι υπέστη, όπως διατείνεται, πραγματική και βέβαιη ζημία η οποία συνίσταται σε περιουσιακή μείωση λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος.
- 113 Επομένως, το αίτημα προς αποκατάσταση της προβαλλόμενης ζημίας η οποία συνίσταται σε περιουσιακή μείωση την οποία υπέστη η Gascogne Sack Deutschland λόγω της καταβολής, πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως, πρέπει να απορριφθεί.

- 114 Αντιθέτως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων της δικογραφίας, πρέπει να διαπιστωθεί ότι η Gascogne αποδεικνύει ότι υπέστη πραγματική και βέβαιη ζημία η οποία συνίσταται σε περιουσιακή μείωση λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06.
- 115 Δεύτερον, όσον αφορά την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου, επισημαίνεται, αφενός, ότι, αν η διαδικασία στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 δεν είχε υπερβεί τα όρια της εύλογης διάρκειας της δίκης, η Gascogne δεν θα χρειαζόταν να υποβληθεί σε έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση αυτή.
- 116 Επομένως, μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 και της επελεύσεως της ζημίας που υπέστη η Gascogne και η οποία συνίσταται σε περιουσιακή μείωση λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπέρβαση, υφίσταται σχέση αιτίου προς αιτιατό.
- 117 Αφετέρου, υπογραμμίζεται ότι, βεβαίως, η προσαπτόμενη πράξη ή παράλειψη πρέπει να είναι η καθοριστική αιτία της ζημίας (διάταξη της 31ης Μαρτίου 2011, Mauerhofer κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-433/10 P, EU:C:2011:204, σκέψη 127, και απόφαση της 10ης Μαΐου 2006, Galileo International Technology κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-279/03, EU:T:2006:121, σκέψη 130· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makaron κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 61). Με άλλα λόγια, ακόμη και αν τα θεσμικά όργανα έχουν ενδεχομένως συμβάλει στη ζημία της οποίας ζητείται η αποκατάσταση, η συμβολή τους αυτή θα μπορούσε να είναι εντελώς έμμεση εξαιτίας της υπάρξεως ευθύνης που βαρύνει άλλα πρόσωπα, που σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να είναι και ο ενάγων (απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makaron κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 59, και διάταξη της 31ης Μαρτίου 2011, Mauerhofer κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-433/10 P, EU:C:2011:204, σκέψη 132).
- 118 Άλλωστε, όπως έχει κριθεί, η ζημία που συνίσταται σε έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως και την οποία προβάλλει εταιρία στην οποία επιβλήθηκαν κυρώσεις από την Επιτροπή με απόφαση που ακυρώθηκε στη συνέχεια από το Γενικό Δικαστήριο δεν απορρέει απευθείας από τον παράνομο χαρακτήρα της εν λόγω αποφάσεως, αλλά από την επιλογή της ίδιας της εταιρίας να προβεί στη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως προκειμένου να μην εκπληρώσει, εντός της προθεσμίας που της έταξε η επίδικη απόφαση, την υποχρέωση καταβολής του προστίμου [βλ., συναφώς, απόφαση της 21ης Απριλίου 2005, Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής, T-28/03, EU:T:2005:139, σκέψη 123, και διάταξη της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-113/04, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:377, σκέψη 38].
- 119 Πάντως, εν προκειμένω, πρέπει να επισημανθεί, πρώτον, ότι όταν οι ενάγουσες άσκησαν τις προσφυγές τους στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, ήτοι στις 23 Φεβρουαρίου 2006, και όταν η Gascogne συνέστησε την τραπεζική εγγύηση, ήτοι τον Μάρτιο του 2006, δεν μπορούσε να προβλεφθεί η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης. Επιπλέον, η Gascogne μπορούσε βασίμως να προσδοκά ότι οι εν λόγω προσφυγές θα εκδικάζονταν εντός ευλόγου χρόνου.
- 120 Δεύτερον, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 επήλθε μετά την αρχική επιλογή της Gascogne να συστήσει τραπεζική εγγύηση.
- 121 Επομένως, τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως διαφέρουν ουσιωδώς από εκείνα που διαπιστώθηκαν με την απόφαση της 21ης Απριλίου 2005, Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής (T-28/03, EU:T:2005:139) και με τη διάταξη της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-113/04, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:377), οι οποίες μνημονεύονται στη σκέψη 118 ανωτέρω. Συνεπώς, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η σχέση μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 και της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί

στην υπέρβαση αυτή δεν είναι δυνατόν να διερραγή λόγω της αρχικής επιλογής της Gascoigne να μην καταβάλει αμέσως το πρόστιμο που της είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634, αλλά να συστήσει τραπεζική εγγύηση.

- 122 Εκ των ανωτέρω έπεται ότι υφίσταται αρκούντως άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 και της ζημίας που υπέστη η Gascoigne λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπέρβαση.
- 123 Τρίτον, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι υπέστησαν ζημία κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της 30ής Μαΐου 2011, ημερομηνίας κατά την οποία θα έπρεπε να έχει αρθεί οριστικώς η αμφισβήτηση σχετικά με την απόφαση C(2005) 4634, και της 12ης Δεκεμβρίου 2013, ημερομηνίας κατά την οποία καταβλήθηκε το πρόστιμο.
- 124 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί, καταρχάς, ότι, με την αγωγή τους, οι ενάγουσες προβάλλουν παράβαση του κανόνα της εύλογης διάρκειας της δίκης μόνο στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06. Επομένως, δεν προβάλλουν παράβαση του κανόνα αυτού λόγω της συνολικής διάρκειας της διαδικασίας, αφενός, στην υπόθεση T-72/06 σε συνδυασμό με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascoigne κατά Επιτροπής, (C-58/12 P, EU:C:2013:770), και, αφετέρου, στην υπόθεση T-79/06 συνδυασμό με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Gascoigne Sack Deutschland κατά Επιτροπής (C-40/12 P, EU:C:2013:768).
- 125 Εν προκειμένω, η μόνη διαπίστωση που έγινε είναι ότι οι διαδικασίες στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 υπερέβησαν την εύλογη διάρκεια της δίκης (βλ., ανωτέρω, σκέψη 78).
- 126 Περαιτέρω, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 τερματίστηκε με την έκδοση των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascoigne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674).
- 127 Κατά συνέπεια, μετά τις 16 Νοεμβρίου 2011, οι ενάγουσες ήταν σε θέση να σχηματίσουν άποψη, αφενός, για την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 και, αφετέρου, για τη ζημία της Gascoigne, η οποία συνίστατο σε περιουσιακή μείωση που της προξένησε η καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπέρβαση.
- 128 Εξάλλου, με τις αναιρέσεις που άσκησαν στις 27 Ιανουαρίου 2012 κατά των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascoigne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674), οι ενάγουσες υποστήριξαν ότι η υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 τους προκάλεσε επαχθείς οικονομικές συνέπειες και ζήτησαν, για τον λόγο αυτό, μείωση του προστίμου που όφειλαν να καταβάλουν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον.
- 129 Τέλος, η αμφισβήτηση σχετικά με την απόφαση C(2005) 4634, με την οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο στις ενάγουσες, άρθηκε οριστικώς στις 26 Νοεμβρίου 2013, την ημερομηνία δε αυτή έπαψε να υφίσταται η δυνατότητα που τους παρέσχε η Επιτροπή να συστήσουν τραπεζική εγγύηση, κατόπιν της επιλογής των εναγουσών να ασκήσουν αναίρεση κατά των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascoigne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674).

130 Κατά συνέπεια, η καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως μετά τη δημοσίευση των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674), με τις οποίες τερματίστηκε η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, δεν εμφανίζει αρκούντως άμεσο αιτιώδη σύνδεσμο με την υπέρβαση αυτή, δεδομένου ότι η καταβολή των εξόδων αυτών απορρέει από την ατομική και αυτόβουλη επιλογή των εναγουσών, η οποία έπεται χρονικώς της εν λόγω υπερβάσεως, να μην καταβάλουν το πρόστιμο, να μην ζητήσουν την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως C(2005) 4634 και να ασκήσουν αναίρεση κατά των ως άνω δικαστικών αποφάσεων.

131 Από το σύνολο των προεκτεθέντων συνάγεται ότι υφίσταται αρκούντως άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ, αφενός, της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 και, αφετέρου, της ζημίας την οποία υπέστη η Gascogne πριν τη δημοσίευση των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671) και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674), ζημίας η οποία συνίσταται στην καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης.

Επί της αποτιμήσεως της προκληθείσας υλικής ζημίας

132 Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 υπερέβη κατά 20 μήνες την εύλογη διάρκεια της δίκης σε καθεμία από τις εν λόγω υποθέσεις (βλ. ανωτέρω, σκέψη 78).

133 Δεύτερον, οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι υπέστησαν ζημία κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 30ής Μαΐου 2011, ημερομηνίας κατά την οποία θα έπρεπε να έχει αρθεί οριστικώς η αμφισβήτηση σχετικά με την απόφαση C(2005) 4634, και της 12ης Δεκεμβρίου 2013, ημερομηνίας κατά την οποία καταβλήθηκε το πρόστιμο.

134 Στο πλαίσιο αυτό, οι ενάγουσες, αφενός, διευκρινίζουν με το δικόγραφο της αγωγής, ότι το σύνολο των σχετικών με την τραπεζική εγγύηση εξόδων που κατέβαλαν «πέραν της 30ής Μαΐου 2011» πρέπει να χαρακτηριστεί ως περιουσιακή μείωση. Προς στήριξη του αιτήματός τους αποζημιώσεως, προσκομίζουν παραστατικά τραπεζικών συναλλαγών που εξέδωσε η οικεία τράπεζα από το δεύτερο τρίμηνο του 2011.

135 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που παρατίθενται στο δικόγραφο της αγωγής, η αποζημίωση ύψους 184 571 ευρώ την οποία ζητούν οι ενάγουσες με το δεύτερο αίτημά τους αντιστοιχεί στα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως στα οποία υποβλήθηκαν μετά την 30ή Μαΐου 2011.

136 Όπως όμως προκύπτει από τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης, ιδίως από το άρθρο 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το άρθρο 44, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991, η ένδικη διαφορά καταρχήν προσδιορίζεται και οριοθετείται από τους διαδίκους, τα δε δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης δεν δύναται να αποφαινούνται πέραν των αιτηθέντων (*ultra petita*) (αποφάσεις της 10ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-272/12 P, EU:C:2013:812, σκέψη 27, και της 3ης Ιουλίου 2014, Electrabel κατά Επιτροπής, C-84/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2040, σκέψη 49).

137 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να παρεκκλίνει από το αίτημα των εναγουσών και να αποφασίσει αυτεπαγγέλτως την αποκατάσταση ζημίας που αυτές υπέστησαν πριν από τις 30 Μαΐου 2011, ήτοι ζημίας αναγόμενης σε χρονική περίοδο διαφορετική εκείνης κατά την οποία υποστηρίζουν ότι ζημιώθηκαν.

- 138 Αφετέρου, τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η Gascoigne μετά τις 16 Νοεμβρίου 2011 δεν εμφανίζουν αρκούντως άμεσο αιτιώδη σύνδεσμο με την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 (βλ. ανωτέρω, σκέψη 130).
- 139 Κατά συνέπεια, εν προκειμένω, η ζημία που μπορεί να αποκατασταθεί αντιστοιχεί στα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η Gascoigne μεταξύ της 30ής Μαΐου 2011 και της 16ης Νοεμβρίου 2011.
- 140 Τρίτον, όπως προκύπτει από τα έγγραφα που προσκομίζουν οι ενάγουσες, τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως καταβλήθηκαν από την Gascoigne σε τριμηνιαία βάση, με κάθε δε παράταση της τραπεζικής εγγυήσεως για ένα νέο τρίμηνο, οφειλόταν ολόκληρο το ποσό της τριμηνιαίας προμήθειας. Από τα έγγραφα αυτά προκύπτει επίσης ότι, για το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο τρίμηνο το έτους 2011, τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η Gascoigne ανήλθαν σε 19 945,21 ευρώ, 20 120,38 ευρώ και 20 295,55 ευρώ αντιστοίχως.
- 141 Επομένως, τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως στα οποία υποβλήθηκε η Gascoigne ανήλθαν σε 6 648,40 ευρώ τον Ιούνιο του 2011, σε 20 120,38 ευρώ κατά το τρίτο τρίμηνο του 2011 και σε 20 295,55 ευρώ κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011.
- 142 Εκ των ανωτέρω έπεται ότι τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η Gascoigne κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 30ής Μαΐου 2011 και της 16ης Νοεμβρίου 2011 ανήλθαν σε 47 064,33 ευρώ.
- 143 Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να επιδικαστεί στη Gascoigne αποζημίωση ύψους 47 064,33 ευρώ για την αποκατάσταση της υλικής ζημίας που της προξένησε η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στα καταβληθέντα πρόσθετα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως.

Επί της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου

- 144 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης είχε ως αποτέλεσμα την πρόκληση εις βάρος τους μη υλικής ζημίας με πολλές πτυχές, και πιο συγκεκριμένα την προσβολή της φήμης της επιχειρήσεως, την πρόκληση αβεβαιότητας κατά τον προγραμματισμό των προς λήψη αποφάσεων, προβλήματα στη λειτουργία της ίδιας της επιχειρήσεως και, τέλος, αγωνία και δυσφορία στα μέλη των οργάνων διοικήσεως και στους εργαζομένους της εταιρίας. Επιπλέον, μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης και της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας υφίσταται άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος. Οι ενάγουσες υπολογίζουν το ύψος της μη υλικής ζημίας σε τουλάχιστον 500 000 ευρώ.
- 145 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιτείνει, πρώτον, ότι οι ενάγουσες δεν προσδιορίζουν τα συστατικά της μη υλικής ζημίας στοιχεία και δεν αποδεικνύουν ότι υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ζημία. Δεύτερον, και επικουρικώς, οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης και της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας. Τρίτον και έτι επικουρικότερον, η μη υλική ζημία πρέπει να υπολογιστεί σε 5 000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο.
- 146 Θα πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, η μη υλική ζημία που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι των εναγουσών και, δεύτερον, η μη υλική ζημία που φέρονται να υπέστησαν οι ίδιες οι ενάγουσες.

Επί της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι των εναγουσών

- 147 Επιβάλλεται να επισημανθεί ότι τα αγωγικά αιτήματα αφορούν αποκλειστικώς τα συμφέροντα αυτά καθεαυτά των εναγουσών και όχι τα ατομικά συμφέροντα των μελών των οργάνων διοικήσεως ή των εργαζομένων. Άλλωστε, οι ενάγουσες δεν επικαλούνται εκχώρηση δικαιώματος ή ρητή εντολή που να τις εξουσιοδοτεί να υποβάλουν αίτημα αποκαταστάσεως των ζημιών που τυχόν υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως ή οι εργαζόμενοι αυτών.
- 148 Επομένως, το αίτημα αποκαταστάσεως της μη υλικής ζημίας την οποία φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι των εναγουσών πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο, για τον λόγο ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι οι ενάγουσες εξουσιοδοτήθηκαν από τα εν λόγω μέλη και εργαζομένους να ασκήσουν αγωγή αποζημιώσεως στο όνομά τους (βλ., συναφώς, διάταξη της 12ης Μαΐου 2010, CPEM κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-350/09 P, EU:C:2010:267, σκέψη 61, και απόφαση της 30ής Ιουνίου 2009, CPEM κατά Επιτροπής, T-444/07, EU:T:2009:227, σκέψεις 39 και 40).
- 149 Εν πάση περιπτώσει, δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας εις βάρος των μελών των οργάνων διοικήσεως και των εργαζομένων των εναγουσών. Πράγματι, αφενός, οι ενάγουσες στηρίζονται σε αφηρημένους ισχυρισμούς και δεν προσκομίζουν κανένα συγκεκριμένο στοιχείο που να αποδεικνύει την αγωνία και τη δυσφορία που προκλήθηκε στα μέλη των οργάνων διοικήσεως και στους εργαζομένους των εναγουσών λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06. Αφετέρου, οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν ότι τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοί τους υπέστησαν ζημία προσωπική, άμεση και χωριστή από αυτήν που υπέστησαν οι ίδιες οι ενάγουσες.
- 150 Κατά συνέπεια, το αίτημα αποκαταστάσεως της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι των εναγουσών πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμο.

Επί της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν οι ενάγουσες

- 151 Από τη νομολογία προκύπτει ότι, εφόσον ο ενάγων δεν προβάλλει κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει την ύπαρξη και να προσδιορίσει την έκταση της ηθικής βλάβης ή της μη υλικής ζημίας που υπέστη, οφείλει τουλάχιστον να αποδείξει ότι η προσαπτόμενη πράξη ή παράλειψη ήταν, λόγω της σοβαρότητάς της, ικανή να του προξενήσει τέτοια βλάβη ή ζημία (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2009, SELEX Sistemi Integrati κατά Επιτροπής, C-481/07 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:461, σκέψη 38, της 28ης Ιανουαρίου 1999, ΒΑΙ κατά Επιτροπής, T-230/95, EU:T:1999:11, σκέψη 39, και της 16ης Οκτωβρίου 2014, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, T-297/12, EU:T:2014:888, σκέψεις 31, 46 και 63).
- 152 Συναφώς, υπογραμμίζεται, καταρχάς, ότι στο δικόγραφο της αγωγής γίνεται απλώς λόγος για προσβολή της φήμης των εναγουσών, χωρίς να παρέχονται άλλες διευκρινίσεις.
- 153 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι ενάγουσες δεν αποδεικνύουν ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 ήταν ικανή να βλάψει τη φήμη τους.
- 154 Εν πάση περιπτώσει, στην υπό κρίση υπόθεση, η διαπίστωση, στη σκέψη 78 ανωτέρω, της παραβάσεως του κανόνα της εύλογης διάρκειας της δίκης είναι, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου και της σοβαρότητας της εν λόγω παραβάσεως, επαρκής για την επανόρθωση της προβαλλόμενης προσβολής της φήμης των εναγουσών.

- 155 Δεύτερον, η κατάσταση αβεβαιότητας στην οποία περιήλθαν οι ενάγουσες, ιδίως ως προς την ευδοκίμηση των προσφυγών τους κατά της αποφάσεως C(2005) 4634, είναι σύμφυτη με κάθε ένδικη διαδικασία. Επιπλέον, οι ενάγουσες είχαν οπωσδήποτε επίγνωση του ότι οι υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 εμφάνιζαν ορισμένο βαθμό πολυπλοκότητας και ότι η πολυπλοκότητα αυτή οφειλόταν, αφενός, στον αριθμό των υπόλοιπων συναφών προσφυγών που είχαν διαδοχικώς ασκηθεί κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου σε διαφορετικές γλώσσες διαδικασίας και, αφετέρου, στην υποχρέωση του εν λόγω οργάνου να διενεργήσει εις βάθος εξέταση ογκωδών δικογραφιών και, ιδίως, να εξακριβώσει τα πραγματικά περιστατικά και να προβεί σε ουσιαστική εξέταση της διαφοράς.
- 156 Εντούτοις, η διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, η οποία ανήλθε σε 5 έτη και 9 μήνες, υπερέβη την κατά κανόνα παρατηρούμενη διάρκεια που θα μπορούσαν να αναμένουν οι ενάγουσες, ιδίως κατά τον χρόνο ασκήσεως των προσφυγών τους. Εξάλλου, στο πλαίσιο της διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 παρατηρείται μια περίοδος 3 ετών και 10 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας. Τα χρονικά αυτά διαστήματα ουδολως δικαιολογούνται από τη λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, από τη διεξαγωγή αποδείξεων ή από τυχόν παρεμπύπτοντα ζητήματα κατά τη δίκη.
- 157 Υπό τις συνθήκες αυτές, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 ήταν ικανή να περιαγάγει τις ενάγουσες σε κατάσταση μεγαλύτερης αβεβαιότητας από την αβεβαιότητα που συνήθως προκαλεί κάθε ένδικη διαδικασία. Η παρατεταμένη αυτή κατάσταση αβεβαιότητας άσκησε εκ των πραγμάτων επιρροή στον προγραμματισμό των προς λήψη αποφάσεων και στη λειτουργία των εταιριών αυτών και είχε, επομένως, ως αποτέλεσμα την πρόκληση μη υλικής ζημίας.
- 158 Τρίτον, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, η μη υλική ζημία που υπέστησαν οι ενάγουσες λόγω της παρατεταμένης αβεβαιότητας στην οποία περιήλθαν δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πλήρως αποκατασταθείσα με τη διαπίστωση της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης.
- 159 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν συναφώς ότι η μη υλική ζημία τους πρέπει να υπολογιστεί σε «τουλάχιστον» 500 000 ευρώ, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων.
- 160 Εντούτοις, πρώτον, οι ενάγουσες δεν προσκομίζουν επαρκή στοιχεία που να δικαιολογούν την καταβολή ποσού «τουλάχιστον» 500 000 ευρώ, το οποίο ζητούν ως αποζημίωση για τη μη υλική ζημία τους. Επισημαίνεται επίσης ότι το ποσό που ζητούν οι ενάγουσες αποσκοπεί στην αποκατάσταση μη υλικής ζημίας με πολλές πτυχές, μεταξύ των οποίων η προσβολή της φήμης τους η οποία όμως δεν αποδείχτηκε και, εν πάση περιπτώσει, επανορθώθηκε επαρκώς με τη διαπίστωση της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης (βλ. ανωτέρω, σκέψεις 152 έως 154).
- 161 Δεύτερον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι πρέπει να γίνονται σεβαστοί οι κανόνες ανταγωνισμού του δικαίου της Ένωσης, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης δεν μπορούν να δεχτούν ότι, λόγω και μόνο της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης, ο ενάγων μπορεί να θέτει υπό αμφισβήτηση το σύννομο ή το ύψος προστίμου, ενώ όλοι οι λόγοι που είχαν προβληθεί κατά των διαπιστώσεων οι οποίες αφορούν το ύψος του προστίμου και τη συμπεριφορά για την οποία αυτό αποτελεί κύρωση απορρίφθηκαν (απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής, C-58/12 P, EU:C:2013:770, σκέψη 78· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2009, Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 194, και της 8ης Μαΐου 2014, Bolloré κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-414/12 P, EU:C:2014:301, σκέψη 105).
- 162 Εξ αυτού έπεται ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στο πλαίσιο της εξετάσεως ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία επιβάλλεται σε επιχείρηση πρόστιμο για παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού του δικαίου της Ένωσης δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να ακυρωθεί, εν όλω ή εν μέρει, το επιβληθέν με την ως άνω απόφαση πρόστιμο (αποφάσεις της

26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής, C-58/12 P, EU:C:2013:770, σκέψη 78, και της 26ης Νοεμβρίου 2013, Kendrion κατά Επιτροπής, C-50/12 P, EU:C:2013:771, σκέψη 88· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, Bolloré κατά Επιτροπής, C-414/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:301, σκέψη 107).

- 163 Λαμβανομένου υπόψη του ύψους του, τυχόν επιδίκαση του ποσού που ζητούν οι ενάγουσες ως αποζημίωση για τη μη υλική ζημία που υπέστησαν θα ισοδυναμούσε στην πράξη με αμφισβήτηση του ύψους του προστίμου που τους επιβλήθηκε με την απόφαση C(2005) 4634, και τούτο μολονότι δεν αποδείχτηκε ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06 άσκησε επιρροή στο ύψος του εν λόγω προστίμου.
- 164 Επομένως, το ποσό που ζητούν οι ενάγουσες δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προσήκον κριτήριο για τον προσδιορισμό του ύψους της αποζημίωσης την οποία δικαιούνται να απαιτήσουν.
- 165 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 155 έως 164 ανωτέρω και, ιδίως, της εκτάσεως της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης, της συμπεριφοράς των εναγουσών, της ανάγκης να γίνονται σεβαστοί οι κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης και της αποτελεσματικότητας της υπό κρίση αγωγής, πρέπει να γίνει δεκτό, κατά δίκαιη κρίση, ότι το ποσό των 5 000 ευρώ, για καθεμία από τις ενάγουσες, συνιστά προσήκουσα αποζημίωση για τη ζημία που υπέστησαν συνεπεία της παρατεταμένης αβεβαιότητας στην οποία αμφότερες περιήλθαν κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06.

Επί των τόκων

- 166 Οι ενάγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο να επιδικάσει επί του ποσού της αποζημίωσης που θα κρίνει ότι πρέπει να τους καταβληθεί αντισταθμιστικούς τόκους και τόκους υπερημερίας υπολογιζόμενους βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η ΕΚΤ στις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες, με αφετηρία την ημερομηνία καταθέσεως της αγωγής.
- 167 Συναφώς, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ αντισταθμιστικών τόκων και τόκων υπερημερίας (απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 2000, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-104/89 και C-37/90, EU:C:2000:38, σκέψη 55).
- 168 Πρώτον, όσον αφορά τους αντισταθμιστικούς τόκους, υπενθυμίζεται ότι οι αρνητικές συνέπειες που απορρέουν από το χρονικό διάστημα που παρήλθε μεταξύ της επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος και του υπολογισμού της αποζημίωσης δεν μπορούν να αγνοηθούν, στο μέτρο που πρέπει να ληφθεί υπόψη η διολίσθηση της αξίας του νομίσματος (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 3ης Φεβρουαρίου 1994, Grifoni κατά Επιτροπής, C-308/87, EU:C:1994:38, σκέψη 40, και της 13ης Ιουλίου 2005, Camar κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-260/97, EU:T:2005:283, σκέψη 138). Η επιδίκαση αντισταθμιστικών τόκων αποσκοπεί στην αντιστάθμιση της παρελεύσεως του χρόνου μέχρι τη δικαστική εκτίμηση του ύψους της ζημίας, ανεξαρτήτως κάθε καθυστέρησης για την οποία ευθύνεται ο οφειλέτης (απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2015, Επιτροπή κατά IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, σκέψη 37).
- 169 Το πέρας της περιόδου που παρέχει δικαίωμα για την ως άνω νομισματική επανεκτίμηση πρέπει, κατ' αρχήν, να συμπίπτει με την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως με την οποία αναγνωρίζεται η υποχρέωση αποκαταστάσεως της ζημίας που υπέστη ο ενάγων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 19ης Μαΐου 1992, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-104/89 και C-37/90, EU:C:1992:217, σκέψη 35, της 13ης Ιουλίου 2005, Camar κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-260/97, EU:T:2005:283, σκέψεις 142 και 143, και της 26ης Νοεμβρίου 2008, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-285/03, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:526, σκέψεις 54 και 55).

- 170 Εν προκειμένω, αφενός, το ποσό που θα καταβληθεί σε καθεμία από τις ενάγουσες, ως αποζημίωση για τη μη υλική ζημία που υπέστη καθεμία από αυτές, καλύπτει το χρονικό διάστημα που προηγήθηκε της ημερομηνίας δημοσίευσης της παρούσας αποφάσεως, οπότε δεν επιβάλλεται να επιδικαστούν αντισταθμιστικοί τόκοι για τον προ της ημερομηνίας αυτής χρόνο.
- 171 Αφετέρου, όσον αφορά την αποζημίωση που θα καταβληθεί στην Gascogne προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη, από την προαναφερθείσα στη σκέψη 168 ανωτέρω νομολογία προκύπτει ότι οι ενάγουσες δικαιούνται να ζητήσουν την επιδίκαση αντισταθμιστικών τόκων επί της εν λόγω αποζημίωσης, υπολογιζόμενων με αφετηρία την 30ή Μαΐου 2011.
- 172 Εντούτοις, με το δεύτερο αίτημά τους, οι ενάγουσες, όπως επιβεβαίωσαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ζητούν την επιδίκαση αντισταθμιστικών τόκων επί του ποσού της αποζημίωσης που θα τους χορηγηθεί, υπολογιζόμενων με αφετηρία «την ημερομηνία καταθέσεως του δικογράφου της αγωγής» στην υπό κρίση υπόθεση.
- 173 Επομένως, οι αντισταθμιστικοί τόκοι επί της οφειλόμενης στην Gascogne αποζημίωσης για την αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη θα υπολογιστούν με αφετηρία την 4η Αυγούστου 2014, σύμφωνα με το αίτημα που διατυπώνεται στο δικόγραφο της αγωγής.
- 174 Εξάλλου, οι ενάγουσες, οι οποίες υποστηρίζουν ότι υπέστησαν περιουσιακή μείωση, δεν προσκομίζουν κανένα αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι το ποσό των εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η Gascogne μεταξύ της 30ής Μαΐου 2011 και της 16ης Νοεμβρίου 2011 θα μπορούσε να έχει παραγάγει τόκους βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η ΕΚΤ στις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 27ης Ιανουαρίου 2000, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-104/89 και C-37/90, EU:C:2000:38, σκέψη 219, και της 26ης Νοεμβρίου 2008, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-285/03, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:526, σκέψη 49).
- 175 Επομένως, η Gascogne δεν δύναται να ζητήσει την επιδίκαση αντισταθμιστικών τόκων που θα υπολογιστούν βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η ΕΚΤ στις κύριες πράξεις της αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες.
- 176 Αντιθέτως, η οφειλόμενη στην πάροδο του χρόνου διολίσθηση της αξίας του νομίσματος αποτυπώνεται στο ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού που διαπιστώθηκε, για την οικεία περίοδο, από την Eurostat (Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η Gascogne (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 27ης Ιανουαρίου 2000, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-104/89 και C-37/90, EU:C:2000:38, σκέψεις 220 και 221, και της 13ης Ιουλίου 2005, Camar κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-260/97, EU:T:2005:283, σκέψη 139, και της 26ης Νοεμβρίου 2008, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-285/03, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:526, σκέψη 50).
- 177 Κατά συνέπεια, το επιτόκιο των αντισταθμιστικών τόκων επί της αποζημίωσης που θα καταβληθεί στην Gascogne προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη αντιστοιχεί στο ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού που διαπίστωσε η Eurostat στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η εν λόγω εταιρία, για το χρονικό διάστημα μεταξύ της 4ης Αυγούστου 2014 και της ημερομηνίας δημοσίευσης της παρούσας αποφάσεως, εντός των ορίων του αιτήματος που διατύπωσαν οι ενάγουσες.
- 178 Δεύτερον, όσον αφορά τους τόκους υπερημερίας, από τη νομολογία προκύπτει ότι η υποχρέωση καταβολής τέτοιων τόκων γεννάται, καταρχήν, από την έκδοση της αποφάσεως η οποία αναγνωρίζει την υποχρέωση αποκαταστάσεως της ζημίας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 26ης Ιουνίου 1990, Sofrimport κατά Επιτροπής, C-152/88, EU:C:1990:259, σκέψη 32, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 179 Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου των τόκων υπερημερίας, προσήκει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 83, παράγραφος 2, στοιχείο β', και το άρθρο 111, παράγραφος 4, στοιχείο α', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ 2012, L 362, σ. 1). Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, το επιτόκιο για τις απαιτήσεις που δεν έχουν εξοφληθεί εμπροθέσμως είναι το επιτόκιο που εφαρμόζει η ΕΚΤ στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησεως, όπως αυτό δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εκπνέει η προθεσμία καταβολής, προσαυξημένο κατά τρειςήμισι εκατοστιαίες μονάδες.
- 180 Εν προκειμένω, τα καθοριζόμενα στις σκέψεις 143 και 165 ανωτέρω ποσά, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμιστικών τόκων επί της αποζημιώσεως που θα καταβληθεί στην Gascogne προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη, πρέπει να προσαυξηθούν με τόκους υπερημερίας, υπολογιζόμενους με αφετηρία την ημερομηνία δημοσίευσής της παρούσας αποφάσεως και μέχρι πλήρους και ολοσχερούς εξοφλήσεως.
- 181 Επιπλέον, το επιτόκιο των εν λόγω τόκων υπερημερίας πρέπει να καθοριστεί εντός των ορίων του αιτήματος που διατύπωσαν οι ενάγουσες (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 19ης Μαΐου 1992, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-104/89 και C-37/90, EU:C:1992:217, σκέψη 35, και της 8ης Μαΐου 2007, Citymo κατά Επιτροπής, T-271/04, EU:T:2007:128, σκέψη 184).
- 182 Επομένως, το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας θα είναι το επιτόκιο που εφαρμόζει η ΕΚΤ για τις κύριες πράξεις της αναχρηματοδότησεως, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες, όπως ζητούν οι ενάγουσες.
- Συμπέρασμα ως προς το ύψος της αποζημιώσεως και ως προς τους τόκους
- 183 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, η υπό κρίση αγωγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, κατά το μέρος που με αυτή ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν οι ενάγουσες λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06, χωρίς να χρειάζεται να διαταχθεί η πραγματογνωμοσύνη την οποία ζήτησαν επικουρικός οι ενάγουσες.
- 184 Η αποζημίωση που οφείλεται στην Gascogne προς αποκατάσταση της ζημίας την οποία υπέστη λόγω της καταβολής προσθέτων εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως ανέρχεται στο ποσό των 47 064,33 ευρώ, πλέον αντισταθμιστικών τόκων υπολογιζόμενων με αφετηρία την 4η Αυγούστου 2014 και μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως, βάσει του ετησίου ποσοστού πληθωρισμού που έχει διαπιστώσει η Eurostat στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η εν λόγω εταιρία.
- 185 Το ποσό που οφείλεται σε καθεμία από τις ενάγουσες ως αποζημίωση για τη μη υλική ζημία που υπέστη ανέρχεται σε 5 000 ευρώ.
- 186 Τα καθοριζόμενα στις σκέψεις 184 και 185 ανωτέρω ποσά αποζημιώσεως, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμιστικών τόκων επί της αποζημιώσεως που θα καταβληθεί στην Gascogne προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη, θα προσαυξηθούν με τόκους υπερημερίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σκέψεις 180 και 182 ανωτέρω.
- 187 Η αγωγή απορρίπτεται κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 188 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Με τη διάταξη της 2ας Φεβρουαρίου 2015, Gascogne Sack Deutschland και Gascogne κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-577/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:80), η ένσταση απαραδέκτου που πρότεινε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορρίφθηκε και το Γενικό Δικαστήριο επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα. Επομένως, η Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα των εναγουσών που αφορούν την ένσταση απαραδέκτου επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη της 2ας Φεβρουαρίου 2015, Gascogne Sack Deutschland και Gascogne κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-577/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:80).
- 189 Δυνάμει του άρθρου 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Εντούτοις, αν τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ένας διάδικος, πέραν των δικαστικών εξόδων του, φέρει και μέρος των εξόδων του αντιδίκου.
- 190 Εν προκειμένω, η αγωγή έγινε εν μέρει δεκτή. Εντούτοις, στις ενάγουσες επιδικάστηκε μικρό μόνο μέρος της ζητηθείσας αποζημίωσης. Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων της υποθέσεως, καθένας από τους διαδίκους πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει τα δικαστικά του έξοδα.
- 191 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταβάλει αποζημίωση 47 064,33 ευρώ στην Gascogne, προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη η εταιρία αυτή λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2011, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής (T-72/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:671), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674). Η αποζημίωση αυτή θα αναπροσαρμοστεί με την επιβολή αντισταθμιστικών τόκων, υπολογιζόμενων με αφετηρία την 4η Αυγούστου 2014 και μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως, βάσει του ετήσιου ποσοστού πληθωρισμού που διαπιστώθηκε από την Eurostat (Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η εν λόγω εταιρία.
- 2) Υποχρεώνει την Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταβάλει αποζημίωση 5 000 ευρώ στην Gascogne Sack Deutschland GmbH και αποζημίωση 5 000 ευρώ στην Gascogne προς αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας που υπέστησαν, αντιστοίχως, οι εταιρίες αυτές λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06.
- 3) Καθένα από τα ποσά αποζημιώσεως που καθορίζονται στα σημεία 1 και 2 ανωτέρω προσαυξάνεται με τόκους υπερημερίας, υπολογιζόμενους με αφετηρία τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως και μέχρι πλήρους και ολοσχερούς εξοφλήσεως, βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για τις κύριες πράξεις της αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.
- 4) Απορρίπτει την αγωγή κατά τα λοιπά.
- 5) Υποχρεώνει την Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, τα δικαστικά έξοδα της Gascogne Sack Deutschland και της Gascogne που αφορούν την ένσταση απαραδέκτου επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη της 2ας Φεβρουαρίου 2015, Gascogne Sack Deutschland και Gascogne κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-577/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:80).
- 6) Η Gascogne Sack Deutschland και η Gascogne, αφενός, και η Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφετέρου, φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα που αφορούν την αγωγή επί της οποίας εκδόθηκε η παρούσα απόφαση.
- 7) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Παπασάββας

Labucka

Bieliūnas

Kreuschitz

Forrester

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Ιανουαρίου 2017.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς	2
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	2
Σκεπτικό	5
A – Επί του παραδεκτού	5
1. Επί του κύριου λόγου απαραδέκτου ο οποίος αφορά ασάφεια και αοριστία του δικογράφου της αγωγής	5
α) Επί της ταυτότητας του προσώπου που υπέστη υλική και μη υλική ζημία	6
β) Επί της αιτίας, του περιεχομένου και της εκτάσεως της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας .	6
2. Επί του επικουρικώς προβαλλόμενου λόγου απαραδέκτου ο οποίος αφορά την παραγραφή της αξιώσεως για αποκατάσταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας	7
B – Επί της ουσίας	9
1. Επί της προβαλλόμενης υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στις υποθέσεις T-72/06 και T-79/06.	9
2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου	12
α) Επί της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου	13
Επί της προβαλλόμενης απώλειας της ευκαιρίας να εξευρεθεί επενδυτής νωρίτερα	13
Επί της προβαλλόμενης ζημίας λόγω της καταβολής τόκων επί του προστίμου και εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως	15
– Προκαταρκτικές παρατηρήσεις	16
– Επί της καταβολής τόκων επί του ποσού του προστίμου	17
– Επί της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως	17
Επί της αποτιμήσεως της προκληθείσας υλικής ζημίας	20
Επί της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου	21
Επί της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι των εναγουσών	22
Επί της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν οι ενάγουσες	22
Επί των τόκων	24
Συμπέρασμα ως προς το ύψος της αποζημιώσεως και ως προς τους τόκους	26
Επί των δικαστικών εξόδων	27

